

SIGURNOSNE I MIROVNE STUDIJE
Sigurnosne i mirovne studije

Nastavni plan master studija Odsjeka sigurnosnih i mirovnih studija

Sedmi semestar	Predavanje vježbe	ECTS	Ukupno ECTS
Civilno društvo	3+1	6	30
Mirovne operacije	3+1	6	
Politike i strategije nacionalne sigurnosti	3+1	6	
Pedagogija	3+1	6	
Psihologija	3+1	6	
Osmi semestar			30
Nauka o miru	3+1	6	
Demokratska kontrola sistema sigurnosti	3+1	6	
Proliferacija, razoružanje i zabranjena oružja	3+1	6	
Terorizam i savremeni svijet	3+1	6	
Izborni predmet		6	
Deveti semestar			30
Zaštita i spašavanje	3+1	6	
Rodne studije i mir	3+1	6	
Međunarodna zajednica i upravljanje konfliktima	3+1	6	
Prevenција društvenih konflikata	3+1	6	
Metodika nastave	3+1	6	
Deseti semestar			30
Projektovanje naučnih istraživanja u oblasti sigurnosti i mira	3+3	5	
Prijava, izrada i odbrana magistarskog rada		25	
UKUPNO ECTS			120

Izborni predmeti:

1. Izborne predmete studenti biraju sa drugih odsjeka Fakulteta političkih nauka na nivou master studija

CIVILNO DRUŠTVO

Odgovorni profesor:

Profesori / saradnici u nastavi:

Cilj modula: Upoznavanje studenata s problematikom definiranja civilnog društva kao i njegovim savremenim kritikama. Studenti će imati teorijske uvide u savremene polemike u vezi distinkcije između civilnog društva i države (odnos privatno i javnog). Cilj je kod studenata razviti senzibilitet i emancipatorsku imaginaciju koja će im omogućiti da detektiraju diskriminatorne i autoritarne prakse i nude alternativne pravce u jačanju pluralizma građanskog društva. Studenti će biti također upoznati s isprobanim i alternativnim modelima građanskog društva kroz eminentne interpretatore iz ove oblasti, kao i borbom političkih subjekata za javni prostor i pozicioniranje unutar njega.

Godina	IV
Semestar	VII
Ishodi učenja	Student će moći kritički problematizirati i prepoznavati diskriminatorne i autoritarne prakse, nudeći svoje vlastite doprinose u znanstvenim i prakseološkim alternativnim pravcima jačanja pluralizma civilnog društva.
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none">- Definiranje pojma, nastanak i razvoj civilnog društva- Savremeni koncepti civilnog društva- Modeli građanskog društva (otvoreno i rizično društvo...)- Građanske vrline (solidarnost, odgovornost, tolerancija, profesionalizam, dobro obrazovanje, identiteti)- Privatno i javno- Civilno društvo i država- Civilno društvo i konflikti- Civilno društvo u BiH kontekstu
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none">- interaktivna predavanja,- interaktivno učenje u grupi – grupni rad i prezentacije,- seminari iz literature,
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none">- kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata,- izrada samostalnog ili grupnog pismenog rada i usmena prezentacija.
Status	Obavezan
ECTS	6
Sati	30 sati predavanja, 15 sati vježbi, 80 sati individualnog / grupnog rada;
Jezik	b/h/s
Evalucija	<ul style="list-style-type: none">- prikupljanje mišljenja studenata o kvalitetu procesa poučavanja;- samoevaluacija profesora;- procjena znanja studenata: pismena provjera znanja (midterm) i završna provjera znanja;
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. Vukašin Pavlović, *Civilno društvo i demokratija* (Beograd: Politeia, 2004);
2. Džon Kin, *Civilno društvo*, (Beograd: Filip Višnjić, 2003);
3. Viktorija Kampas, *Javne vrline* (Beograd: Libertas, 2007);

MIROVNE OPERACIJE

Odgovorni nastavnik:

Cilj modula: Komparativno izučavanje mirovnih procesa i mirovnih operacija Organizacije Ujedinjenih nacija, od njihova formiranja do danas, uvjeta za mirovne operacije, uloge velikih sila i drugih međunarodnih faktora u očuvanju mira u svijetu.

Godina	IV
Semestar	VII
Ishodi učenja	<p>Student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumjeti širi međunarodno-pravni i geopolitički kontekst u kojem otpočinju i odvijaju se mirovne operacije - generisati zajedničke karakteristike i uslove u kojima se mirovne operacije realiziraju - adekvatnije razumjeti mirovnu operaciju u Bosni i Hercegovini i njenu vezu sa budućim dešavanjima, kako u samoj Bosni i Hercegovini, tako i u regionu Zapadnog Balkana / Jugoistočne Evrope
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> - Rat i mir, sila i njena uloga u međunarodnim odnosima - Ideje o svjetskom miru - Liga naroda i Ujedinjene nacije - Pravni okvir Ujedinjenih nacija, njihova organizacija i zadaće u pogledu očuvanja mira u svijetu - Oblici međunarodnog organiziranja i djelovanja u međunarodnim konfliktima - Mirovne operacije, uvjeti, vrste i njihove perspektive - Mirovne operacije do devedesetih godina XX stoljeća i poslije – uloga pojedinih regionalnih organizacija u njima - Mirovne operacije na Balkanu - Mirovne operacije u Bosni i Hercegovini i njihovi dometi
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none"> - interaktivna predavanja - interaktivno učenje u grupi – radionica - seminari iz literature te studije slučaja
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata - samostalna priprema studije slučaj
Status	<i>Obavezan</i> za studente Odsjeka sigurnosti – smjer Sigurnosti i smjer Mirovne studije, demokratija i ljudska prava
ECTS	6
Sati	30 sati predavanja
Jezik	b/h/s
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> - prikupljanje mišljenja studenata o kvalitetu procesa poučavanja - samoevaluacija predavača - procjena znanja studenata: pismena provjera znanja (midterm) i završna provjera znanja - eksterna evaluacija
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. Izet Beridan, Konflikti, FPN, Sarajevo, 2003
2. Muhamed Smajić, Mirovne operacije Organizacije Ujedinjenih nacija, FMO, Sarajevo, 2003.
3. Kenan Dautović, Prevencija konflikata u međunarodnim odnosima, KZB Preporod, Travnik, 2007.
4. Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2000.
5. Kasim Begić, BiH od Vens-Ovenovog plan do Dejtonskog sporazuma (1991.-1996.), Bosanska knjiga, Sarajevo, 1996.
6. Nerzuk Ćurak, Geopolitika kao sudbina, FPN, Sarajevo, 2002.

POLITIKE I STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI

Odgovorni nastavnik:

Cilj modula: Produbiti i proširiti opšta i posebna znanja o politikama i strategijama nacionalne sigurnosti. U ovom kontekstu naglasiti njihov međusobni odnos kao i uticaj politike na strategiju sigurnosti ali i strategije sigurnosti na politička kretanja na nacionalnom, regionalnom i globalnom planu u tokovima novog svjetskog poretka i globalizacije

Godina	IV
Semestar	VII
Ishodi učenja	kontinuirano praćenje rada studenata u svim oblicima nastavnog rada
Sadržaj	<p>Prvi dio: Opšta razmatranja o politici i strategiji nacionalne sigurnosti Teorije politika i strategija u memoriji znanja Pojam politike i strategije Teorija političkih sistema i strategije Odnos politike i strategije Odnos politike, ekonomije i strategije</p> <p>Drugi dio: Sigurnosne politike i strategije Teorijske osnove strategije nacionalne sigurnosti Pojam strategije nacionalne sigurnosti Društvena i naučna ishodišta strategije nacionalne sigurnosti Osnovna konceptijska određenja strategije nacionalne sigurnosti Sadržaj strategije nacionalne sigurnosti Modeli izrade i primjene strategije nacionalne sigurnosti</p> <p>Treći dio: Savremene globalne strategije sigurnosti Pojam i sadržaj strategije države Strategija i geopolitika Strategije instrument uspostavljanja dominacije krajem XX vijeka i početkom XXI vijeka Strategija paradijastola globalizacije Strategija posibilizma globalnih alijansi sigurnosti</p>
Metode poučavanja i učenja	-interaktivna nastava -grupni rad na proučavanju i analizi tekstova -seminarski rad, izlaganje, diskusija
Procjena ishoda učenja	Kontinuirano praćenje rada studenata u svim oblicima nastavnog rada
Status	Obavezan
ECTS	6
Sati	3+1
Jezik	b/h/s
Evalucija	Razgovor sa studentima i evidentiranje njihovih mišljenja o kvalitetu modula, Samoevaluacija odgovornog profesora i profesora u nastavi Procjena znanja studenata, vrednovanje pisanih radnji i priprema za završnu verifikaciju znanja.
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

- Colin S. Gray: Explorations in strategy/1996, 1998. London
- Barry Buzan: People States & Fear, An Agenda for International security in the Post Cold War Era, Colorado, 1991
- Zbigniew Brzezinski: Velika šahovska ploča: Američka nadmoć i njeni geostrategijski imperativi, Zagreb 1999
- Zbigniew Brzezinski; Izvan kontrole, Zagreb, 1995
- Strategija nacionalne sigurnosti za novo stoljeće (SAD), Odbrana (s. 137-237) br. 3-4/2000
- Radovan Vukadinović: Međunarodni politički odnosi, Zagreb 1998
- Slavko Kulić: Strategija nasilja kao strategija razvoja
- Jagoš Dujović, Teorija strategije, FPN, Sarajevo, 2005
- Nacionalna strategija sigurnosti za novo stoljeće, Bijela kuća, 2002
- Beridan Izet, Konflikti, FPN, Sarajevo, 2003
- David Held: Democracy and the global order, (From the Modern State to Cosmopolitan governance, Stanford, California, 1995)
- Sorensen Georg: Individual Security and Nacional Security: The State Remains the Principal Problem, Security Dialoge, Vol. 27. No4, December 1996
- Grizold, S. Tatalović, V. Cvrtila: Savremeni sistemi nacionalne sigurnosti, FPZ, Zagreb, 1999

PEDAGOGIJA

Godina	IV
Semestar	VII
Ishodi učenja	Usvajanjem teorijskih znanja iz pedagoške znanosti stvarati kod studenata, budućih nastavnika pretpostavke za razumijevanje, analiziranje, unapređenje i inoviranje odgojne prakse; sistematski graditi lik savremenog odgajatelja i pomagati studentima u razumijevanju i razvoju njihove vlastite ličnosti ;promovirati demokratske vrijednosti - afirmirati raznovrsnost, multikulturalnost i razumijevanje među ljudima; poticati i pomagati razvoj kritičkog mišljenja u analiziranju odgojne prakse kod nas i u svijetu; poticati i promovirati samostalnost u radu studenata, potrebu za samoučenjem i vlastitim razvojem.
Sadržaj	Osnove znanosti o odgoju / osnove pedagogije;/historijski razvoj znanosti o odgoju /najznačajniji pedagozi/,osnovni pojmovi u pedagogiji, naučno-istraživačke metode; Profesija odgajatelja-nastavnika:ja kao budući odgajatelj/nastavnik/,uvažavanje i poštovanje odgajnika, moć i granice odgajanja /optimizam ili pesimizam u odgoju;/Čovjek znanje i odgoj: čovjekova urođena potreba za usvajanjem znanja i za "stvaranjem" znanja,kako čovjek uči - usvaja znanje - kako kreira znanje, odgoj, obrazovanje i nastava;Psiho-pedagoške zakonitosti procesa učenja i odgajanja: učenje uslovljavanjem, operativno učenje, učenje po modelu, kognitivno učenje, učenik i učenje; znanje i saznavanje, učitelj i poučavanje; škola i školovanje; Razvojne karakteristike čovjeka: područja razvoja ličnosti (kognitivno, emocionalno, voljno), teorije o psihičkom razvoju čovjeka i njihov utjecaj na odgoj (Frojd, Erikson, Pijaže, Kolberg, Vigotski, Bronfenbrener, Bruner, Blum);Učenik/Student/Polaznik: raznovrsnost među učenicima/polaznicima, promjena položaja učenika u procesu nastave, odgoj i obrazovanje učenika s posebnim potrebama; Faktori odgojno-obrazovnog djelovanja: porodični odgoj, predškolski odgoj, školski odgoj, vanškolski odgoj i odgoj u slobodnom vremenu; Škola i školski sistem: struktura odgojno-obrazovnog i školskog sistema u BiH, upravljanje i finansiranje škole i školski menadžment, partnerstvo škole, obitelji i lokalne zajednice; Metodika odgojnog rada: načela i metode odgojnog rada, razumijevanje i uvažavanje individualnih razvojnih potreba, rizične grupe učenika i odgojni rad; Globalizacija i individualizacija odgoja/poučavanja: problemi i izazovi savremenog doba i odgoj, odgoj i obrazovanje u budućnosti, obrazovni sistemi drugih zemalja, društvo, kultura i odgoj, odgojne strategije u prevazilaženju netrpeljivosti i netolerancije.
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Interaktivno predavanje - Seminari iz literature i prezentacije
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata, - Izrada samostalnog ili timskog pisanog rada i usmena prezentacija
Status	obavezan
ECTS	6
Sati	2+1 (30 sati predavanja; 15 sati vježbi;90 sati samostalnog rada)
Jezik	b/h/s
Evaluacija	Završni ispit se sastoji od pismenog rada, tj. testa znanja koji se boduje prema utvrđenim kriterijumima. U toku nastave obavezno je redovno prisustvo, ili najmanje 80% časova. Svaki student je dužan napisati jedan esej ili jedno saopštenje na neku od tema koje su naznačene u programu. Svi studenti su obavezni učestvovati u realiziranju najmanje jednog grupnog istraživačkog zadatka, čije rezultate treba da prezentiraju

	na časovima vježbi. O temama za esej ili saopštenja, te o definiranju zadatka za grupni rad studenti se dogovaraju s predmetnim nastavnikom.
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

Giesecke H.: Uvod u pedagogiju, Educa, Zagreb, 1995; Vukasović A.: Pedagogija, Zagreb, 1993; Gudjons, H.: Pedagogija - Temeljna znanja, Educa, Zagreb, 1994; Bratanić M.: Mikropedagogija, Školska knjiga, Zagreb, 1993; Bratanić M.: Paradoks odgoja, Sveučilišna naklada, Zagreb 1996; Časopisi: "Naša škola", "Obrazovanje odraslih", "Didaktički putokazi" i "Prosvjetni list"

PSIHOLOGIJA

Odgovorni profesor:

Cilj modula: Upoznavanje s temeljnim pojmovima, istraživanjima, metodama i teorijama iz suvremene psihologije koji su nužni za učinkovito razumijevanje i primjenu psihologijske znanosti.

Godina	IV
Semestar	VII
Ishodi učenja	Student će moći: <ul style="list-style-type: none">- teorijski izložiti i kritički analizirati fenomene i probleme koji su predmet psihologije- definirati i razumjeti bazične pojmove i procese psihologije- razumjeti razvoj psihičkih procesa i ponašanja- primjenjivati stečeno znanje pri razlikovanju različitih razvojnih faza i stupnja razvoja određene psihičke pojave
Sadržaj	Određenje psihologije, Ciljevi i problemi opće, razvojne i socijalne psihologije; Povijesni pregled; Osnovni psihički doživljaji i zakonitosti razvoja (biološki i okolinski faktori razvoja); metodologija istraživanja u psihologiji (longitudinalni i transverzalni nacrti istraživanja); etička načela istraživanja u psihologiji; Biološke osnove doživljavanja i ponašanja; kognitivni, emocionalni, konativni i socijalni razvoj; Ličnost; Psihički razvoj; Socijalne osnove doživljavanja i ponašanja; Najpoznatije teorije u psihologiji: E. Erikson, J. Bronfenbrenner, S. Freud, Kohlberg i drugi.
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none">- interaktivna predavanja- interaktivno učenje u grupi – grupni rad i prezentacije,- seminari iz literature
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none">- kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata- procjena znanja studenata: polusemetralni (midterm) i završni ispit.
Status	Obavezan
ECTS	6
Sati	45 sati predavanja i 15 sati vježbi
Jezik	h/b/s
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none">- prikupljanje mišljenja studenata o kvalitetu procesa poučavanja- samoevaluacija profesora- procjena znanja studenata: pismena provjera znanja (midterm) i završna provjera znanja- eksterna evaluacija
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Obvezna literatura:

Rathus, S. (2001). Temelji psihologije, Naklada Slap, Jastrebarsko.

Mali rječnik iz psihologije – Osnovni pojmovi iz Petz, B. (ur.) Psihologijski rječnik, Prosvjeta, Zagreb, 1992 ili izdanje 2005.

Šira literatura:

Petz, B. (2001). Uvod u psihologiju, Naklada Slap, Jastrebarsko.

Šverko, B. (2006). Psihologija, Školska knjiga, Zagreb.

Šiber, I. (1998). Politička psihologija, Politička kultura, Zagreb.

Vasta, R., Haith, M., Miller, S. (1998) Dječja psihologija, Naklada Slap, Jastrebarsko

Andrić, V., Čudina-Obradović, M. (1994) Osnove opće i razvojne psihologije, Školska knjiga, Zagreb. (155-228 str.)

Furlan, I. (1991). Čovjekov psihički razvoj, Školska knjiga, Zagreb.

NAUKA O MIRU

Odgovorni profesor:

Profesori / saradnici u nastavi:

Cilj modula:

Godina	IV
Semestar	VIII
Ishodi učenja	<p>Student će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ovladati kategorijalnim aparatom nauke o miru kroz teorijsku elaboraciju povijesnog razvoja discipline; - Upoznati se sa suvremenim interpretacijama u istraživanju mira; - Osposobiti se za kritičko motrenje različitih mirovnih formi kao otvorenih i zatvorenih ideoloških projekata; - Kroz prezentacijske vježbe upoznati dihotomiju nasilje-mir i steći pretpostavke za razumijevanje sukoba i aktivno mirovno posredovanje; - Upoznati se sa različitim organizacijama, institutima i mirovnim pokretima koji istražuju i praktično učestvuju u proizvodnji mira kao lokalnog i svjetskog dobra; - Osposobiti se za interdisciplinarno razumijevanje mirovnih procesa u različitim regionalnim krizama; - Steći afinitet za izgrađivanje mirovne kulture sa posebnim akcentom na razvoj mirovne kulture u regiji Jugoistočna Evropa.
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> - Uvod u disciplinu i njeno društveno i znanstveno porijeklo; - Teorijske i praktične pretpostavke razvoja nauke o miru; - Transformacija mirovnih studija u nauku o miru (od deskripcije ka analizi) - Historijski razvoj teorijskog izučavanja mira u kontinentalnoj i anglosaksonskoj zajednici; - Pioniri u istraživanju mira (Grotius, Galtung, Russell, Pagvaški pokret...) - Međunarodne organizacije i istraživanje mira - Rat-nerat-mir - Mirovni proces - Filozofija mira - Ideologija mirovnih formi u dvadesetom stoljeću - Mirovne forme u dvadeset prvom stoljeću - Distribucija političke moći i konstitucionalni mir - Medijsko pokrivanje mira - Mirovno pregovaranje - Nobelova nagrada za mir - Zaključna razmatranja o mogućnostima razvoja akademskih curricula iz irenologije
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Interaktivno predavanje sa prethodnim određivanjem fokusa; - Problemska pitanja i odgovori; - Protokol seminara iz literature;
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata;

	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada samostalnog pisanog rada (esej) i pismene provjere znanja - Individualno i grupno debatiranje određenog mirovnog problema; - Završni ispit;
Status	Obavezan
ECTS	6
Sati	120 (60 sati PiV, 60 sati individualni rad)
Jezik	
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> - samoevaluacija - evaluacija modula
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. Grupa autora: Svetska enciklopedija mira I-II, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1998.
2. Robert Kagan: O raju i moći. Amerika i Evropa u novom svetskom poretku, Čarobna knjiga, Beograd, 2003.
3. Biljana Vankovska Cvetkovska: Vojska i mir poslije hladnog rata: U potrazi za novom misijom vojske, Polemos, br. 2. Zagreb, 1999.
4. Immanuel Kant: Prema Vječnom miru, u: Pravno-politički spisi, Politička kultura, Zagreb, 2000.
5. Nerzuk Ćurak: Vječni mir i Bosna kao ja i Ti: Postmoderno čitanje Kantovog republikanskog traktata, u: Obnova bosanskih utopija, str. 131-137. Synopsis, Sarajevo-Zagreb, 2006.
6. Rat ili mir, Časopis Geo, temat u broju 1, siječanj 2008. Zagreb. Str. 26-61.

DEMOKRATSKA KONTROLA SISTEMA SIGURNOSTI

Cilj modula: Studente upoznati sa temeljnim pojmovima vezanim za demokratsku kontrolu sistema sigurnosti. Osposobiti studente za samostalno prosuđivanje i proučavanje političkih sistema i oblika kontrole sistema sigurnosti u okviru njih.

Godina	IV
Semestar	VIII
Ishodi učenja	<p>Studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumjevati osnovne pojmove koje definira ovaj predmet; - proučavati i praviti distinkciju između demokratskih i nedemokratskih režima i njihovog odnosa spram sistema sigurnosti; - prepoznati specifičnosti sistema sigurnosti BiH i pretpostavke za njegovu demokratsku kontrolu.
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> - Određenje pojma „demokratska kontrola“ i „kontrola“ - Određenje pojma sistem nacionalne sigurnosti - Pretpostavke za demokratsku kontrolu sistema sigurnosti - Oblici kontrole - Vrste demokratske kontrole - Civilno – vojni odnosi - Specifičnosti civilno – vojnih odnosa u BiH - Pretpostavke za demokratsku kontrolu sistema sigurnosti u BiH
Metode poučavanja i Učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Interaktivno predavanje sa prethodnim određivanjem fokusa; - Problemska pitanja i odgovori; - Protokol seminara iz literature;
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata; - Izrada samostalnog pisanog rada (esej) i pismene provjere znanja - Završni ispit
Status	obavezan
ECTS	6
Sati	120 (60 sati PiV, 60 sati individualni rad)
Jezik	b/h/s/
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> - samoevaluacija - evaluacija modula
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. Huntington, S. [The Soldier and the State: The Theory and Politics of Civil-Military Relations](#), 1957.
2. Held, David: Modeli demokracije. Zagreb: Školska knjiga, 1990.
3. Demokratija i ljudska prava (Zbornik radova). Civitas, Sarajevo, 2002.
4. Demokratska kontrola sektora sigurnosti, CSS, Sarajevo, 2003.
5. ABCeda demokratije, Soroš, sarajevo, 1994.
6. Dejtonski mirovni sporazum
7. Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine

PROLIFERACIJA, RAZORUŽANJE I ZABRANJENA ORUŽJA

Cilj modula: Upoznati studente sa važnošću pitanja proliferacije, razoružanja i zabranjenih oružja u suvremenim međunarodnim odnosima. Omogućiti studentima da steknu političke, pravne i druge pretpostavke za proučavanje pitanja proliferacije, razoružanja i zabranjenih oružja.

Godina	IV
Semestar	VIII
Ishodi učenja	<p>Studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razlučivati vrste naoružanja ; • samostalno proučavati historiju međunarodnih odnosa sa stanovništva ugovora i sporazuma o naoružanju; • proučavati primjenu međunarodnih ugovora i konvencija o zabrani pojedinih vrsta oružja, pa i na primjerima netom završenih balkanskih ratova; • prepoznavati ulogu međunarodnih organizacija, njihovu moć i nemoć u reguliranju pitanja zabranjenih oružja, proliferacije i razoružanja.
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam oružja, zabranjenog oružja, proliferacije i razoružanja. • Konvencionalno naoružanje • Nekonvencionalno naoružanje • Oružje za masovno uništavanje • Zabranjena sredstva • Neproliferacija oružja • Povelja Ujedinjenih nacija, mjere za očuvanje mira i razoružanje • Konvencije i drugi ugovori iz područja kontrole, neproliferacije i zabrane oružja • OESS i kontrola
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Interaktivno predavanje sa prethodnim određivanjem fokusa; • Problemska pitanja i odgovori; • Protokol seminara iz literature;
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata; • Izrada samostalnog pisanog rada (esej) i pismene provjere znanja • Završni ispit;
ECTS	6
Sati	120 (60 sati PiV, 60 sati individualni rad)
Jezik	b/h/s
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> • samoevaluacija • evaluacija modula
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)
Status	obavezan

LITERATURA:

1. Tatalović, S., Nacionalna i međunarodna sigurnost, Politička kultura, Zagreb, 2006.
2. Taylor M. i Horgan J., (ur), Terorizam u budućnosti, Golden marketing, Zagreb, 2003.
3. Charter for European Security, OSCE, Istanbul, 1999. godina, 18 strana. Izvor: <http://www.osce.org/item/17497.html>, datum pristupa 20.10.2007. godine.
4. Beridan, Izet, Ivo M. Tomić i Muharem Kreso: Leksikon sigurnosti, „DES“ Sarajevo, 2001. godina, 475 stranica.
5. Grizold, A., S. Tatalović i V. Cvrtila: Suvremeni sistemi nacionalne sigurnosti, Zagreb, 1999. godine, 436 stranica.
6. Handbook of Best Practices on Small Arms and Light Weapons, FSC Support Unit, Conflict Prevention Centre, OSCE Secretariat, Beč, 2003. godina, 145 stranica. Izvor: <http://www.osce.org/item/13550.html?ch=29>, datum pristupa 1.10.2007. godine.
7. IAEA Safeguards: Staying Ahead of the Game, Interanational Atomic Energy Agency, 2007. godina, 34 stranice.
8. IAEA Safety Glossary: Terminology used in nuclear safety and radiation protection: 2007 edition, Interanational Atomic Energy Agency, Beč, 2007. godina, 238 stranica.
9. Kodeks ponašanja o vojno-političkim aspektima sigurnosti, OSCEBiH, Sarajevo, 2007. godina, 24 stranice.
10. Lisica, Darwin: Upravljanje rizicima u planiranju protuminskih akcija, Ministarstvo civilnih poslova BiH-International Trust Fund, Sarajevo, 2006. godina, 260 stranica.
11. Lodding, Jan and Bernardo Ribeiro: Non-proliferation of Nuclear Weapons & Nuclear Security: Overview of Safeguards Requirements or States with Limited Nuclear Material and Activities, Interanational Atomic Energy Agency, Beč, 2006. godina, 20 stranica.
12. Medium Term Strategy 2006–2011, Interanational Atomic Energy Agency, 2005. godina, 25 stranica.
13. Menon, Bashar: Disarmament – A Basic Guide, UN Department for Disarmament Affairs, New York, 2006. godina, 61 stranica.
14. Milenijska deklaracija Opće skupštine UN-a
15. NATO priručnik, Public Diplomacy Division NATO, Brussels, 2006. godina, 392 stranica.
16. OSCE Document on Small Arms and Light Weapons, Forum for Security Co-operation, Beč, 2000. godina, 16 stranica. Izvor: <http://www.osce.org/item/2076.html>, datum pristupa 1.10.2007. godine.
17. OSCE Document on stockpiles of conventional ammunition, Forum for Security Co-operation, Beč, 2003. godina, 17 stranica. Izvor: <http://www.osce.org/item/1538.html>, datum pristupa 1.10.2007. godine.
18. OSCE Handbook, OSCE Press and Public Information Section, Beč, 2007. godina, 128 stranica, Izvor: <http://www.osce.org/item/22286.html>, datum pristupa 17.10.2007. godine.
19. OSCE Strategy to Address Threats to Security and Stability in the Twenty-First Century, Eleventh Meeting of the Ministerial Council, Maastricht 2003. godina, 185 stranica. Izvor: <http://www.osce.org/item/4163.html>, datum pristupa 20.10.2007. godine.
20. Sali, S. i Z. Terzić: Međunarodni dokumenti o ljudskim pravima. Instrumenti Ustava Federacije BiH, Pravni centar Fond otvoreno društvo BiH, Sarajevo, 1996. godine
21. Sporazum o sub-regionalnoj kontroli naoružanja
22. Statute of the IAEA, 20 stranica, Izvor : http://www.iaea.org/About/statute_text.html,. datum pristupa: 22.10.2007. godine
23. The United nations Disarmament Yearbook 2006, Department for Disarmament Affairs, New York, 2006. godina, 538 stranica.
24. Vladimir-Đuro Degan: Međunarodno pravo i međunarodna sigurnost. Pravni domašaj helsinškog Završnog akta, “Svjetlost”, Sarajevo, 1982. godine, 161 stranica.

25. Web stranica: <http://www.iaea.org>
 26. Web stranica: <http://www.osce.org>
 27. Web stranica: <http://www.oscebih.org>

TERORIZAM I SAVREMENI SVIJET

Godina	IV
Semestar	VIII
Ishodi učenja	<p>Studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovladati osnovnim elementima kako definiranja tako i višeznačenja pojmova terorizam i teror ; - ovladati osnovnim znanjima o historijatu, vrstama, uzrocima, motivima Terorizma u savremenom svijetu, osnovnim pojmovima u vezi sa terorizmom i terorom (nasilje, politika i dr.) - osposobiti za rad u državnim organima koji se bave pitanjima sigurnostima i borbe protiv terorizma
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> -Višeznačnost pojmova teror i terorizam; - Nasilje i politika; - - Ideologija i terorizam; - Terorizam kroz historiju; -Vrste terorizma; -Uzroci terorizma; -Međunarodno pravo i terorizam; -Državni teror; -Objkti, sredstva i posljedice terorističkih aktivnosti, -Terorizam i savremeni svijet;
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none"> - interaktivna predavanja, - interaktivno učenje u grupi- grupni rad i prezentacije rada, - seminari iz literature
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata, - izrada samostalnog pismenog rada i usmena prezentacije,
Status	Obaveza za Odsjek sigurnosnih i mirovnih studija
ECTS	6
Sati	3 sata predavanja, 1 sat vježbi
Jezik	B/H/S
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> - Uspješnost studenata u savladavanju sadržaja modula kontinuirano se prati tokom nastave i izražava se odgovarajućim bodovima /Kreditima/. - Znanje studenata se provjerava jednim testom koji će se raditi na predavanjima, što će 50% uticati na konačnu ocjenu koja se utvrđuje na završnom ispitu; - Ispit se polaže usmeno ili pismeno, što će zavisiti od uvjeta utvrđenog režima polaganja; - Praćenja uspješnosti nastave se i anketiranjem studenata pomoću odgovarajućih upitnika,
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. Vojin Dimitrijević, Strahovlada, Dosje, Beograd, 1997;
2. Vojin Dimitrijević, Terorizam, Beograd, 2000;
3. Radoslav Gačinović, Savremeni terorizam, Grafomark, Beograd, 1998;
4. Semjuel Hantington, Sukob civilizacija, CIP Podgorica, Romanov Banja Luka, 2000;
5. Brus Hofman, Unutrašnji terorizam, (terorizam iznutra), Narodna knjiga Alfa, Beograd, 2000;
6. Mirko Klarin, Terorizam, NIN Sveske, Beograd, 1978;
7. Milan Pašinski, Savremene kamikaze, NIRO Književne novine, Beograd, 1978;
8. Branislav R. Srđanović, međunarodni terorizam; JP Službeni list SRJ, Beograd, 2002;
9. Rusmir Tanović; O terorizmu s krivično-pravnog i drugih aspekata, Zagreb, 1997;
10. Christopher C. Harman, Terorizam danas, Gloden marketing, Zagreb, 2002;
11. Grupa autora, Leksikon sigurnosti, DES, Sarajevo, 2001;
12. Mirsad Abazović, Aktualitet terorizma u BiH – identifikacija i ambijentalnost, Zbornik radova sa naučne konferencije FKN Sarajevo „Terorizam i savremeni konflikti“, Sarajevo, 2002;
13. Izet Beridan, Teror i terorizam-više značenje pojmova, Zbornik radova sa naučne konferencije FKN Sarajevo „Terorizam i savremeni konflikti“, Sarajevo, 2002.

ZAŠTITA I SPAŠAVANJE

Cilj modula: Na osnovu teorijsko-pravnih postavki razvoja sistema zaštite i spašavanja u svijetu (posebno u Europi) i Bosni i Hercegovini razvijati spoznaje o opasnostima prirodnog i antropološkog porijekla, organizaciju i mogućnosti suprotstavljanja tim opasnostima. Posebno potencirati međuzavisnost država i naroda u katastrofama koje prevazilaze mogućnosti nacionalnih sistema sigurnosti. Regionalno i euroatlntsko povezivanje država u katastrofama je nužnost savremenih država i njihovih sistema sigurnosti. Osposobiti studente za timski rad na procjenjivanju, planiranju, programiranju, te upotrebi , rukovođenju i upravljanju sistemom zaštite. Oslonac na pomoć OUN, NATO, regionalnih i Euroatlantskih organizacija.

Godina	V
Semestar	IX
Ishodi učenja	<p>Studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> -razumjeti nacionalne i međunarodne sisteme zaštite i spašavanja, -razumjeti potrebu povezivanja država i naroda u zajedničkom djelovanju, -spoznati procedure prijeme ili pružanja međunarodne pomoći u katastrofama, rukovođenje i upravljanje u takvim uvjetima te problem prelaska državne granice.
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> -Teorijski i međunarodno-pravni aspekti zaštite i spašavanja, -Izvori i vrste ugrožavanja ljudi i materijalnih dobara u društvu, -Mogućnosti nacionalnih sistema sigurnosti da preveniraju, ublaže i otklone posljedice prirodnih i drugih nesreća (vladin i nevladin sektor), -Organizacija ZiS u nacionalnim sistemima sigurnosti (pozicija CO – CZ), -Organizacija ZiS u Bosni i Hercegovini (CO_ CZ), snage i subjekti sistema, -Rukovođenje i upravljanje sistemom zaštite i spašavanja, -Procjenjivanje, planiranje i programiranje po fazama: prevencije, ublažavanja i asanacije, -Pozicija BiH u odnosu na države u okruženju i integracija u EA sistem sigurnosti, -Civilno-vojna saradnja, pomoć UN, NATO i regionalnih organizacija.
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none"> -interaktivna nastava -grupni rad na testovima -seminarski rad, izlaganje, diskusija
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> -kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata -samostalna priprema studije slučaja
Status	Obavezan za Master sigurnosnih i mirovnih studija
ECTS	6
Jezik	b/h/s
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> -prikupljanje mišljenja studenata o načinu rada; -samoevaluacija profesora; -eksterna evaluacija
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. Lawrence J.V, The limits of Civil defence i the USA, Switzerland, Britain and Soviet Union, London, 1987. godine,
2. Hobes T. The Cive, Glouchester, London, 1978. godine,
3. Grizold A, i dr. Savremeni sistemi nacionalne sigurnosti, FKZ, Zagreb, 1999. godine,
4. Husejnbasić Ć, Civilna zaštita u sistemu sigurnosti, FPN, Sarajevo, 2007. godine,

5. Husejnbashić Ć, Rukovođenje i upravljanje u katastrofama, IP Sejtarija, Sarajevo, 2006.g.
6. Husejnbashić Ć, Rječnik civilne zaštite, DEK i FUCZ, Sarajevo, 2004. godine,
7. Husejnbashić S. Međunarodna C-V koordinacija pomoći u odgovoru na katastrofe, FUCZ, Sarajevo, 2006.godine,
8. Matijašec R, Suvremeni sustavi civilne obrane, Otvoreno sveučilište, Zagreb, 1992.g.
9. Dujović J, Rukovođenje i upravljanje sistemima sigurnosti, FPN, Sarajevo, 2006.g.
10. Tihić A, Rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja u prirodnim nesrećama, FUCZ, SA, 2006.
11. Pomoć NATO u katastrofama, DEK, Sarajevo, 2004. godine,
12. Terenski priručnik o procjeni katastrofa i koordinaciji OUN, DEK, Sarajevo, 2000.god.
13. Strategijski koncept NATO iz 1991. i 1999.godine,
14. SFERA Projekt, minimalni standardi vitalnih resursa za preživljavanje stanovništva u katastrofama, Humanitarna povelja MFCK, 2002. godine,

RODNE STUDIJE I MIR

Cilj: Proučavanje fenomena rata i mira i različitih uloga generacija po rodu u njima, naročito uloge žene i djeteta, bavljenje socijalnim i političkim okruženjima u kontekstu kršenja osnovnih ljudskih prava.

Godina	V
Semestar	IX
Ishodi učenja	<p>Student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostalno proučavati fenomene rata i mira i različitih uloga generacija po rodu u njima; - analizirati uloge žene i djeteta, bavljenje socijalnim i političkim okruženjima u kontekstu kršenja osnovnih ljudskih prava.
Sadržaj	Politika kao dominantna društvena djelatnost i participacija rodova u njoj; Žrtve rata po rodnim kategorijama; Žrtve rata po rodnim kategorijama u poratnom periodu; Stanje porodičnoga sistema Bosne i Hercegovine u poratnom periodu, pravna i socijalna zaštita rodova u odnosu na nacionalno, evropsko i međunarodno pravo; Kultura, rodne studije i mir; Ideologija, rodne studije i mir; Civilno društvo i rodne studije;
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Interaktivno predavanje sa prethodnim određivanjem fokusa; - Problemska pitanja i odgovori; - Protokol seminara iz literature;
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata; - Izrada samostalnog pisanog rada (esej) i pismene provjere znanja - Završni ispit;
Status	obavezan
ECTS	6
Sati	120 (60 sati PiV, 60 sati individualni rad)
Jezik	b/h/s
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> - samoevaluacija - evaluacija modula
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura: Vera Erlih: Jugoslovenska porodica u transformaciji, Zagreb, 1971.; Simon de Bovoar, Drugi pol, BIGZ, Beograd, 1982.; Mišel Fuko, Istorija seksualnosti, Prosveta, Beograd, 1998.; Zakoni i drugi propisi Bosne i Hercegovine neophodni za rodne studije i ljudska prava.

MEĐUNARODNA ZAJEDNICA I UPRAVLJANJE KONFLIKTIMA

Cilj modula: Upoznati studente sa teorijskim kontroverzama oko definiranja pojma međunarodne zajednice, te im omogućiti da steknu znanja o teorijskim, normativnim i praktičnim aspektima djelovanja međunarodne zajednice, kao jedne od ključnih kategorija suvremenih međunarodnih odnosa, u upravljanju konfliktima različitih nivoa i intenziteta. Omogućiti studentima da spoznaju vezu između međunarodne zajednice i drugih subjekata međunarodnih odnosa unutar nje, kao i spoznaju njezin utjecaj na kreiranje međunarodne sigurnosti. Ponuditi studentima različita interdisciplinarna znanja o institucijama međunarodne zajednice i instrumentima konfliktnog managementa kroz predavanja, vježbe, grupni i individualni studentski rad i razradu studija slučaja (*case studies*) osposobiti studente da svoje znanje mogu primjeniti u različitim međunarodnim institucionalnim okvirima za upravljanje konfliktima.

Godina	V
Semestar	IX
Ishodi učenja	<p>Student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumjevati mjesto i ulogu međunarodne zajednice u upravljanju konfliktima; - spoznati vezu i odnose između međunarodne zajednice i drugih subjekata međunarodnih odnosa unutar nje; - analizirati utjecaj međunarodne zajednice na kreiranje međunarodne sigurnosti; - analizirati djelovanje međunarodne zajednice u različitim konfliktima; - prepoznati ne/djelotvornost različitih instrumenata konfliktnog managementa koji primjenjuju institucije međunarodne zajednice
Sadržaj	<p>Pojam i sadržaj predmeta; Mjesto i uloga međunarodne zajednice u međunarodnim odnosima; Teškoće u definiranju međunarodne zajednice (realistički/neorealistička perspektiva; liberalna/neoliberalna perspektiva; konstruktivistički pristup; postmodernistički uvid; institucionalizam i teorije međunarodnih režima); Razvoj međunarodne zajednice; Promjena globalnog konteksta konflikata (sistemska nivo; nivo države i društva); Institucije i režimi upravljanja konfliktima; Međunarodna zajednica i strategije intervencija; Međunarodna zajednica i drugi instrumenti upravljanja konfliktima; Međunarodna zajednica i mirovni procesi; Studije slučaja (<i>case studies</i>): disolucija Jugoslavije i međunarodna zajednica, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Irak, Afganistan, Bliski Istok...</p>
Metode poučavanja i učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Interaktivno predavanje - Seminari iz literature i prezentacije - Rad na studijama slučaja (<i>case studies</i>)
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata, - Izrada samostalnog ili timskog pisanog rada i usmena prezentacija
Status	Obavezan
ECTS	6
Sati	2 + 1 (30 sati predavanja; 15 sati vježbi; 90 sati samostalnog rada)
Jezik	b/h/s
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> - Prikupljanje mišljenja studenata o kvalitetu procesa poučavanja - Samoevaluacija profesora, - Procjena znanja studenata: pismena provjera znanja (midterm), kvizovi i završna provjera znanja

	- Eksterna evaluacije
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. Aron Raymond (2001): *Mir i rat među narodima*, Zagreb:Golden marketing
2. Ashdown, Paddy (2007): *Swords And Ploughshares: Building Peace in the 21st Century: Bringing Peace to the 21st Century*, London: Weidenfeld & Nicholson
3. Begić, Kasim (1997): *Bosna i Hercegovina od Vanceove misije do Daytonskog sporazuma*, Sarajevo: Bosanska knjiga
4. Bennet A. LeRoy i Oliver K. James (2004): *Međunarodni odnosi, globalizacija i globalno upravljanje* u: Bennet A. LeRoy i Oliver K. James (2004): *Međunarodne organizacije*, Politička kultura, Zagreb
5. Bennet A. LeRoy i Oliver K. James (2004): *Međunarodno organiziranje i upravljanje u turbulentnim vremenima* u: Bennet A. LeRoy i Oliver K. James (2004): *Međunarodne organizacije*, Politička kultura, Zagreb
6. Bert, Wayne (1997): *The Reluctant Superpower. United States Policy in Bosnia 1991 – 1995*, New York: St. Martin Press
7. Bieber, Florian (2004): *Institucionaliziranje etničnosti: postignuća i neuspjesi nakon ratova u Bosni i Hercegovini, Kosovu i Makedoniji*, Sarajevo:Međunarodni forum Bosna
8. Bose, Sumantra (2002): *Bosnia after Dayton. Nationalist Partition and International Intervention*, London: Hurst & Company
9. Chandler, David (1999):*Bosnia. Faking Democracy after Dayton*, London:Pluto Press
10. Chollet, Derek (2007): *Tajna povijest Daytona*, Zagreb: Golden marketing
11. Cirm, Mihael (2003): *Dvostruka uloga međunarodnih institucija – Upravljanje danas* u: Cirm, Mihael (2003): *Upravljanje sa one strane nacionalne države. Globalizacija i denacionalizacija kao šansa*, Beograd: Filip Višnjić
12. Crocker A. Chester et al.(ur.): *Turbulent Peace. The Challenges of Managing International Conflict*, Washington D.C.: United States Institute of Peace Press
13. Ćurak, Nerzuk (2002): *Geopolitika međunarodne zajednice* u. Ćurak Nerzuk (2002): *Geopolitika kao sudbina. Slučaj Bosna: postmodernistički ogled o perifernoj zemlji*, Sarajevo, Fakultet političkih nauka
14. Ćurak, Nerzuk (2006): *Obnova bosanskih utopija.Politologija, politička filozofija i sociologija Dejtonske države i društva*, Sarajevo/Zagreb: Synopsis
15. Ćurak, Nerzuk (2008): *Međunarodna zajednica i upravljanje "zarobljenom" državom*, Sarajevo: VPI
16. Degan, Vladimir Đ.(2002): *Međunarodno pravo*, Rijeka: Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci
17. Dobbins, James et al. (2007): *The Beginner's Guide to Nation – Building*, Sanata Monica: RAND Corporation
18. Evropska unija i Bosna i Hercegovina: *Između upravljanja krizom i izgradnje države* (2005), Sarajevo: Fondacija Heinrich Boell
19. Fukuyama, Francis (2005): *Izgradnja države.Vlada i svjetski poredak u 21. stoljeću*, Zagreb:Izvori
20. Gromes Thorsten (2007): *Demokratisierung nach Bürgerkriegen. Das Beispiel Bosnien und Herzegowina*, Frankfurt/New York: Campus
21. Held, Dejvid (1997): *Demokratija i globalni poredak. Od moderne države ka kosmopolitskoj vladavini*, Beograd:Filip Višnjić
22. Hodge, Carol (2007): *Velika Britanija I Balkan od 1991. do danas*, Zagreb:Detecta
23. Holbrook Richard (1998), *Završiti rat*, Sarajevo: Šahinpašić
24. Naj S. Džozef (2006): *Intervencije, institucije i regionalni i etnički sukobi* u: Naj S. Džozef (2006): *Kako razumevati međunarodne sukobe*,Beograd: Stubovi kulture

25. Naj S. Džozef (2006): *Međunarodni sistemi i nivoi uzročnosti* u: Naj S. Džozef (2006): *Kako razumjevati međunarodne sukobe*, Beograd: Stubovi kulture
26. Papić, Žarko (2001): *Međunarodne politike podrške zemljama Jugoistočne Evrope: lekcije (ne)naučene u BiH*, Sarajevo: Müller
27. Petritsch Wolfgang (2002), *Bosna i Hercegovina od Dayton do Evrope*, Sarajevo: Svjetlost
28. *Primjer Bosne i Hercegovine: Održivi koncept ili stranputice međunarodne zajednice?* (2007), Sarajevo: Fondacija Heinrich Böll
29. Vukadinović, Radovan (1998): *Međunarodna zajednica* u: Vukadinović, Radovan (1998): *Međunarodni politički odnosi*, Zagreb: Barbat
30. Waltz, Kenneth N. (1998): *Čovjek, država, rat*, Zagreb: Barbat

Relevantne web stranice:

- 1) <http://www.crisisgroup.org>
- 2) <http://www.esiweb.org>
- 3) <http://www.ohr.int/>
- 4) <http://www.eusrbih.eu/>
- 5) http://ec.europa.eu/index_en.htm
- 6) <http://www.coe.int/DefaultEN.asp>
- 7) <http://www.europa.ba/>
- 8) <http://www.eupm.org/>
- 9) <http://www.undp.ba/>
- 10) <http://euforbih.org/eufor/>
- 11) http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/solana/index.asp?lang=EN&cm sid=246
- 12) http://www.oscebih.org/oscebih_eng.asp
- 13) <http://www.osce.org/kosovo/>
- 14) <http://www.unmikonline.org/>
- 15) <http://www.eupm.org/>
- 16) http://www.europarl.europa.eu/europe2004/index_en.htm

PREVENCIJA DRUŠTVENIH KONFLIKATA

Cilj modula: Omogućiti studentima da ovladaju ključnim teorijama društvenih konflikata i pojmovima koji se odnose na ovaj predmet. Upoznati studente sa pojmom, vrstama, dimenzijama društvenih konflikata, te njihovom strukturom, funkcijama i dinamikom.

Godina	V
Semestar	IX
Ishodi učenja	<p>Student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostalno proučavati suvremene teorije o društvenim konfliktima; - analizirati društvene konflikte na nacionalnom i međunarodnom nivou; - proučavati modele prevencije konflikata.
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> - Teorije o društvenim konfliktima - Društveni konflikti – pojam, vrste i dimenzije - Društveni konflikti – struktura, funkcije i dinamika - Analiza društvenih konflikata - Nastanak i razvoj prevencije društvenih konflikata - Multidimenzionalni karakter prevencije društvenih konflikata - Prevencija konflikata na nacionalnom nivou i u međunarodnim odnosima
Metode poučavanja i Učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Interaktivno predavanje sa prethodnim određivanjem fokusa; - Problemska pitanja i odgovori; - Protokol seminara iz literature;
Procjena ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Kontinuirano praćenje i ocjenjivanje aktivnosti studenata; - Izrada samostalnog pisanog rada (esej) i pismene provjere znanja - Završni ispit;
Status	obavezan
ECTS	6
Sati	120 (60 sati PiV, 60 sati individualni rad)
Jezik	b/h/s
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> - samoevaluacija - evaluacija modula
Ocjenjivanje	A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

LITERATURA:

1. Beridan, Izet. *Konflikti*. Sarajevo: Fakultet političkih nauka, 2003.
2. Beridan, Izet; Tomić, Ivo M; Kreso, Muharem. *Leksikon sigurnosti*. Sarajevo: DES, 2001
3. Coser, A. Lewis. *Funkcije društvenog konflikta*. Sarajevo: Fakultet kriminalističkih nauka, 2001.
4. Dautović, Kenan. *Prevencija konflikata u međunarodnim odnosima*. Travnik: KZB Preporod, 2007.
5. Rummel, R.J. *Shvatanje konflikta i rata. (Društvo, politika i konflikt)*, Sarajevo: Fakultet političkih nauka, 2001.

METODIKA NASTAVE

Cilj modula: Ovaj predmet je u funkciji obrazovanja/formiranja sposobnosti i umijeća podučavanja i učenja drugih. Osnovni cilj ove nastave je da studentima omogući uvid u temeljna nastavna umijeća (*teaching skills*) koja predstavljaju rezultat najnovijih naučnih dostignuća kako bi se stekle osnovne nastavne kompetencije.

Godina	V
Semestar	IX
Ishodi učenja	Ishodi će biti opće i specifične kompetencije nastavnika. Studenti će se upoznati sa modelima odnosa teorije i nastavne prakse i razviti temeljna nastavna umijeća, odnosno profesionalne kompetencije nastavnika.
Sadržaj	Povezanost didaktike i metodika. Teorijsko zasnivanje metodika kao povezivanje predmetnog supstrata i didaktičkog modela. Makro, mezo i mikrometodika. Metodika kao predmetom određena didaktika (didaktika nastavnog predmeta). Metodika stupnjeva, metodička područja, metodike nastavnih predmeta, metodike medija. Metodike kao konkretizacije didaktike. Kriteriji dobre nastave. Temeljna nastavna umijeća. Profesionalne kompetencije nastavnika. Zdravlje nastavnika. Izvori stresa u radu nastavnika i načini borbe protiv stresa. Pedagoški mediji. Razumljivost izražavanja i razumljivost tekstova. Interes za nastavu i motivacija za učenje. Umijeća pedagoškog djelovanja.
Metode učenja i poučavanja	Predavanja, vježbe, individualni projekti i zadaci, mentorski rad, internet, nastavna praksa i akcijska istraživanja
Procjena ishoda učenja	Kontinuirano praćenje rada – stupanj stečenih nastavnih kompetencija
Status	Obavezni
ECTS	6
Sati	2 + 1
Jezik	Bosanski
Evaluacija	<ul style="list-style-type: none"> ○ ocjena aktivnosti na predavanjima i vježbama (); ○ kolokvij - pismeni i usmeni oblici provjeravanja u procesu nastave. ○ ocjena izrađene skice izvođenja nastave ○ ocjena jednog izrađenog mjernog instrumenta (test znanja, upitnik, skaler, ček-lista, inventar interesovanja, skala stavova i sl.). ○ pismeni ispit (ZOT – zadaci objektivnog tipa) <p>samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje: sumiranje postignutih rezultata</p>
Ocjenjivanje	Načini provjere znanja: .A (10), B (9), C (8), D (7), E (6), Fx (5/6), F (5)

Literatura:

1. Glaser, dr. W. (2001), *Svaki učenik može uspjeti*, Zagreb, »Alinea«
2. Grupa autora, (2001), *Uspješno učenje i podučavanje*, Zagreb, »Educa«
3. Kyriacou, C. (1995), *Temeljna nastavna umijeća*, Zagreb, »Educa«
4. Neill, S.: *Neverbalna komunikacija u razredu*, Zagreb, 1994.
5. Slatina, M. (1999), *Nastavni metod – Prilog pedagoškoj moći suđenja*, Sarajevo, Filozofski fakultet